

CIRCULAR CITY

Maja Djolic, Aleksandra Vucinic,
Natasa Atanasova and Guenter Langergraber

Book title: Circular City

Authors: Maja B. Đolić and Aleksandra Vučinić, Nataša Atanasova and Günter Langergraber

Translated into Bosnian by: Alma Pobrić, Faculty of Science, University of Sarajevo

Illustrations: Ana Popović (Inst@ananana_14, @ananana_design)

Illustration of Cover page: Tea Nikolić (Inst@prismriver_)

©Circular City COST Action CA17133

Grant Holder Institution:

Universität für Bodenkultur Wien (BOKU)

Department of Water, Atmosphere and Environment

Institute of Sanitary Engineering and Water Pollution Control

Muthgasse 18, 1190 Vienna, Austria

Chair of the Action:

Dr. Günter Langergraber

Head, Department of Water, Atmosphere and Environment

guenter.langergraber@boku.ac.at

Co-Chair of the Action:

Dr. Nataša Atanasova

University of Ljubljana, Faculty of Civil and Geodetic Engineering

natasa.atanasova@fgg.uni-lj.si

Reuse is authorized provided the source is acknowledged. It can be used for educational purposes for the appropriate reference.

This publication is based upon work from COST Action CA 17133 "Implementing nature based solutions for creating a resourceful circular city (Circular City Re.Solution)" supported by COST (European Cooperation in Science and Technology).

COST (European Cooperation in Science and Technology) is a funding agency for research and innovation networks. Our actions help connect research and initiatives across Europe and enable scientists to grow their ideas by sharing them with their peers. This boosts their research, career and innovation.

www.cost.eu

COST Action CA17133

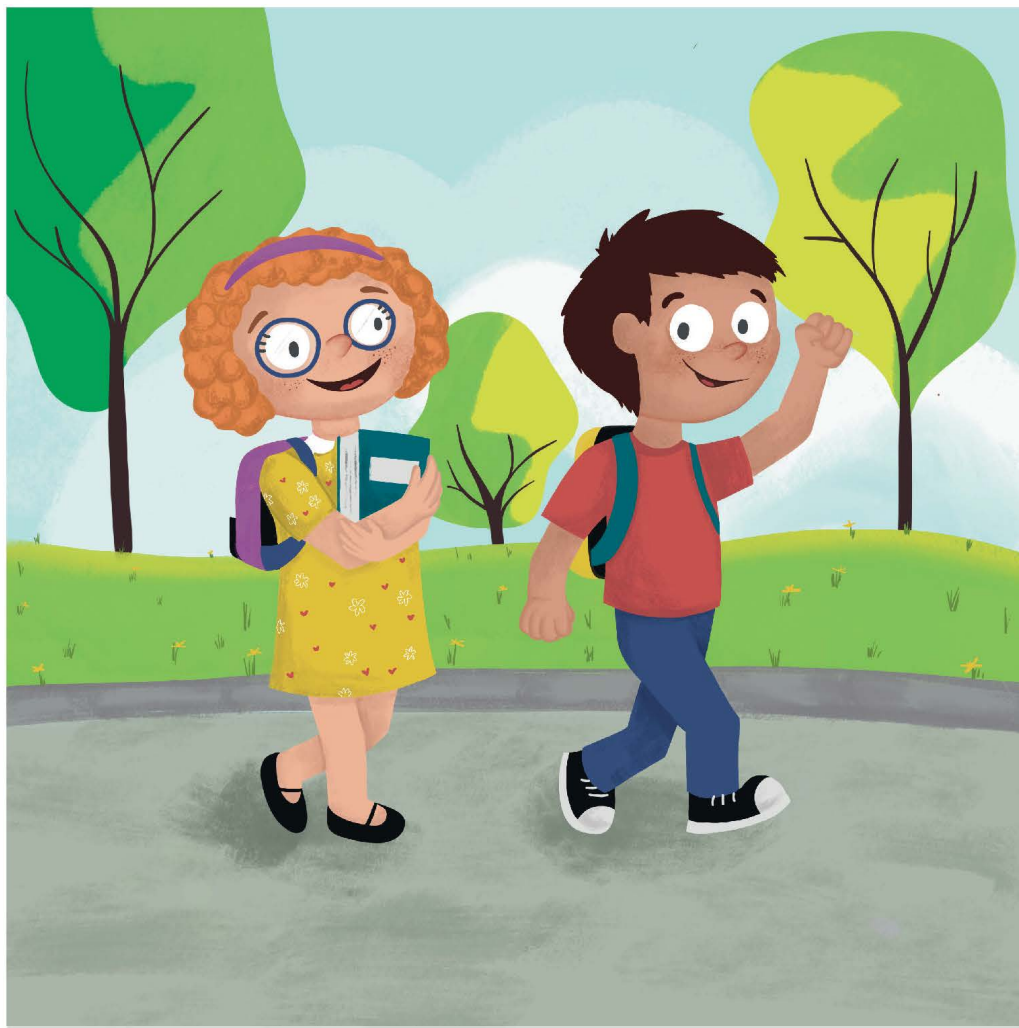
Grant Holder Institution:

JEDNOG LIJEPOG SUNČANOG DANA

Šetajući na putu do kuće, Ana i Luka su veselo prepričavali događaje iz škole. Smijali su se dogodovštinama i uživali u veselom žuboru gradske rijeke, koju su oboje mnogo voljeli.

Razdragani razgovor, zamijenile su ozbiljne teme. Zagledana u vesele riječne talase, Ana reče Luki: „Znaš li koliko je važna voda za naš organizam? Čak 70% ljudskog organizma čini voda”.

„Bez hrane čovjek može da izdrži do dvadesetak dana, ali bez vode samo tri! Koliko je voda važna za sva živa bića, nismo ni svjesni”.

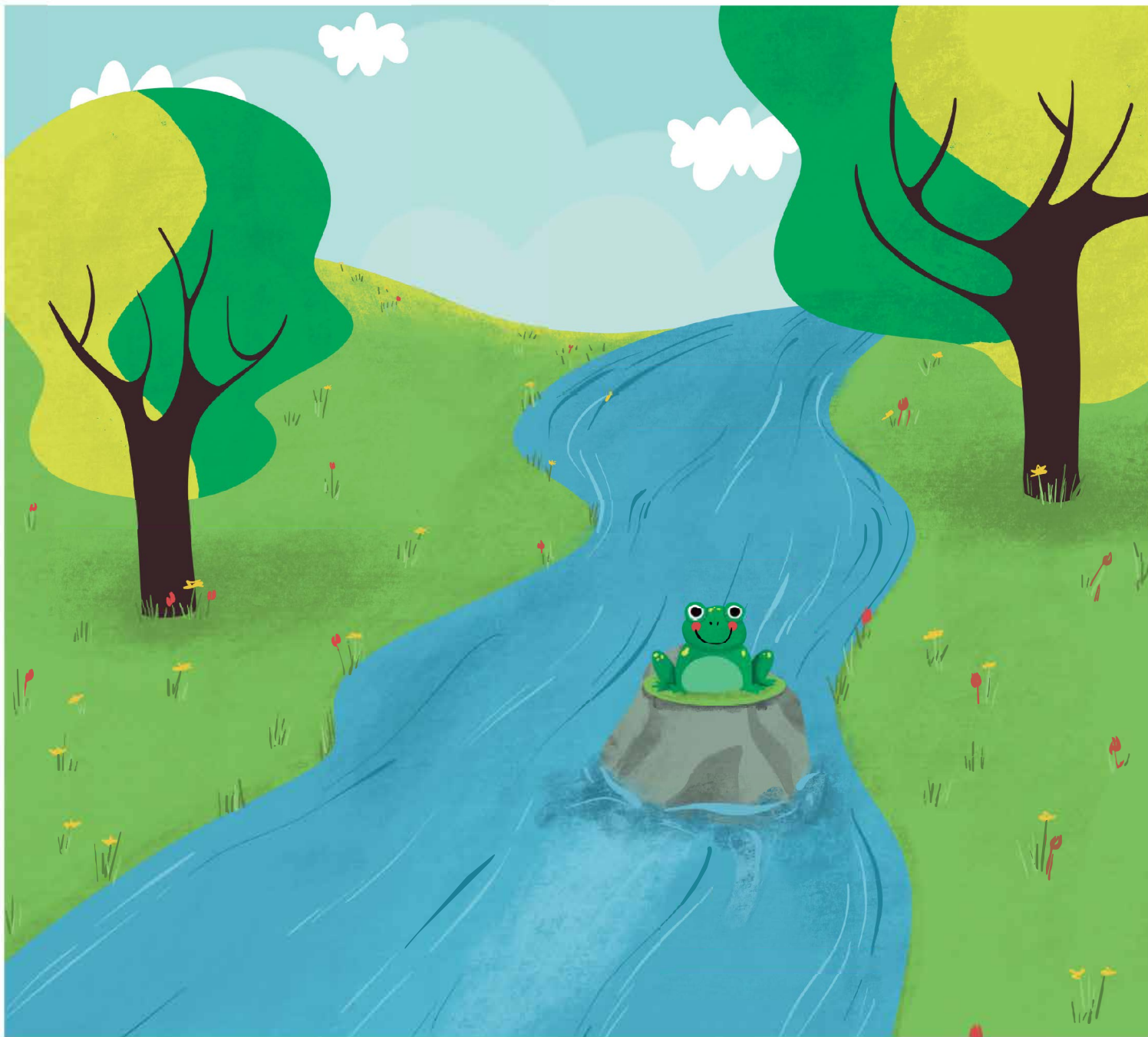

„Mi olako ispuštamo otpadne vode iz domaćinstva i industrijskih postrojenja direktno u prirodne vodotoke, potoke, rijeke i jezera. Time ugrožavamo sve organizme koji žive u vodi: rakove, ribe, cijeli biljni vodeni svijet, kao i bića koja zavise od vode.”

„A ni za žabice na obali nije dobro da voda bude zagađena”.

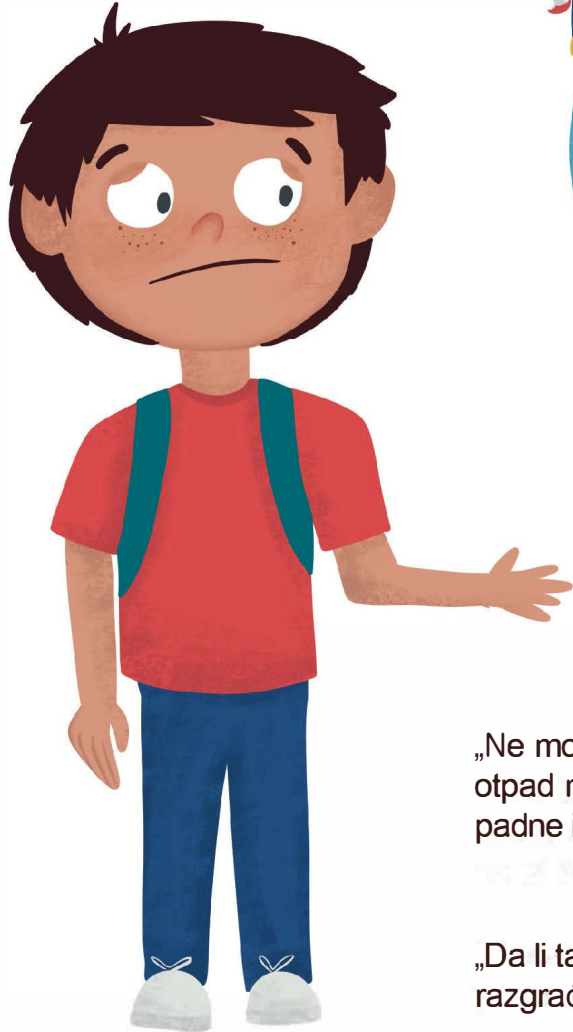
„Sve bi moglo da bude drugačije, ako bismo prečistili vodu koju smo koristili prije ispuštanja u vodotoke. Tako bismo sačuvali površinske i podzemne vode za buduće generacije. Voda je jedan od najvažnijih resursa na planeti Zemlji”.

Dok je zainteresovano slušao Anu, Luka se okliznuo i zamalo pao. Srećom, Ana je Luki pružila ruku, uspijevši da ga zadrži i pomogne da se ne povrijedi.

Luka se okrenuo da vidi šta mu se našlo na putu - ugledao je plastičnu flašu koja se kotrlja po trotoaru.

„Ne mogu da razumijem zašto je neko bacio plastični otpad na trotoar, gdje ljudi šetaju. Neko bi mogao da padne i povrijedi se”, reče Luka Ani.

„Da li taj nevaljalac zna da se plastika u prirodi razgrađuje više od 100 godina?!”

„Plastika se može reciklirati i tako se dobija novi proizvod. A to uopšte nije teško. Samo je potrebno da se plastični otpad odlaže na predviđeno mjesto, kontejner ili kantu za prikupljanje reciklažnih materijala. Ja to stalno radim i nije mi teško da otpad razvrstam u kontejnere za papir, metal, plastiku i staklo. Osjećam se dobro kad to radim. Znam da sam uradio nešto dobro za sebe i korisno za okruženje u kojem živim”.

„Na ovaj način bismo smanjili naš uticaj na klimatske promjene. Ekstremne suše i poplave su rezultat ljudskih aktivnosti kojima se mijenja klima. Te promjene mogu dovesti do nestanka nekih biljnih i životinjskih vrsta”, zaključio je Luka.

„Ana, previše trošimo prirodne resurse: vodu, rude, pijesak i šljunak, šume... Imamo samo jednu planetu, a trenutno trošimo kao da imamo dvije. Odavno već živimo na kredit i posuđujemo resurse od generacija koje dolaze. Kakvu im budućnost ostavljamo, ako uništimo jedini dom u kojem mogu da žive?“

Dok su razgovarali, počela je padati kiša, pa su Ana i Luka otrčali do najbližeg parka da se sakriju ispod krošnje drвета.

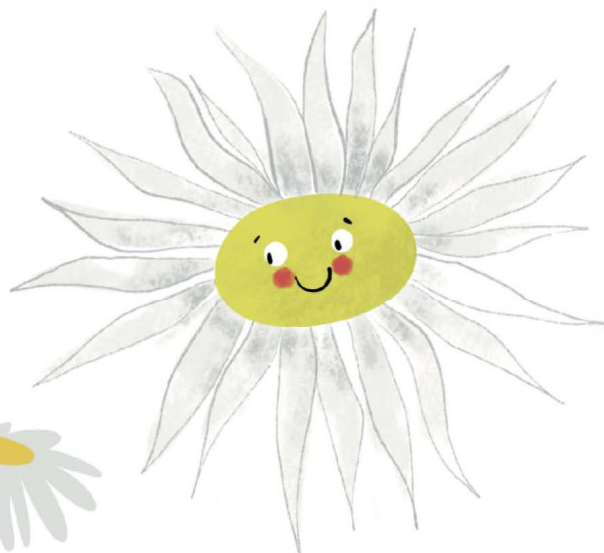

Ana se obrati Luki: „Ja volim prirodu ali volim i svoj grad. U prirodi volim drveće, travu i zelenilo, a u gradu volim svoju školu, drugove, vožnju biciklom, igre loptom...
Najviše bih voljela kada bih mogla da spojim prirodu i grad, nešto kao prirodni grad.”

Na to joj Luka odgovori: „Sada je to moguće, vrlo lako. Ukoliko se svi potrudimo, možemo da živimo u zelenom gradu. Ne znam da li znaš da se zidovi i krovovi mogu ozeleniti? Zamisli da imaš svoju omiljenu biljku koja raste na zidu ili krovu. Ili sočne crvene jagode koje rastu na zidu ili krovu. Zar to ne bi bilo divno?”

„To zvuči fantastično”, uzbuđeno reče Ana.
„Zasadila bih bijele rade, njih najviše volim.
Za mamu bih zasadila začinsko mirisno
bilje, origano ili bosiljak, ona ih dosta koristi
u jelima koje pravi. To bi bilo sjajno!”

„Možemo uzgajati omiljene biljke, dok nas zeleni zidovi i krovne bašte štite od promjene temperature. Zimi nam je u kući toplije, a ljeti hladnije. Time štedimo energiju i smanjujemo uticaj na klimatske promjene!“

Kiša je prestala i Ana i Luka su nastavili šetnju po parku. Tada su ugledali drugove iz škole koji su sjedili na klupi i uživali u zdravoj voćnoj užini.

Ana im se obratila: „Da li znate da se u svijetu jedna trećina proizvedene hrane baci? Zamislite da sav taj višak hrane poklonimo onima kojima je potrebno, ili ga iskoristimo za neku drugu namjenu. Ova kora od banane i ostatak od jabuke mogu biti hrana za biljke. Priroda hrani nas, a mi hranimo prirodu. Savršen krug! Zapravo, priroda ima rješenje za sve. Bilo bi lijepo kad bismo sve naše prijatelje uspjeti nagovoriti na takav život, a da bismo u tome uspjeti, moramo se edukovati”.

Luka na to reče: "Da, ja bih volio biti arhitekta koji bi napravio svoju zelenu zgradu!". Ana na to doda: "To je odlična ideja! Moja želja je da budem biolog i da se bavim prirodom." I Petar se uključio: "Ja ću biti inženjer i praviti postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda!" Slušajući drugove sa ushićenjem, Mia naposljetku reče: "A ja ću biti ekonomista kako bih svima vama pomogla da zajedno napravimo jedan cirkularni grad."

SAVJETE ZA PRAVE LJUBITELJE PRIRODE

- Nauči nešto o cirkularnim gradovima gledajući video: <https://www.youtube.com/watch?v=R3NXLb-W1pg>
- Pored origana i bosiljka postoje još neka začinska mirisna bilja. Saznaj koja su i potraži ih u svojoj okolini!
- Zasadi drvo u svom okruženju, njeguj ga i pazi! Neka raste zajedno sa tobom!
- Odvajaj otpad i odlaži ga u namjenske kontejnere za reciklažni otpad! Potrudi se da svaki dan uradiš nešto korisno za životnu sredinu!
- Štedi vodu! Ukoliko ne zatvoriš vodu dok pereš zube, oko 11 litara čiste vode za nekoliko minuta će oteći iz česme. Obavezno zatvori vodu na česmi dok pereš zube!
- Štedi struju! Isključi svjetlo kada napuštaš prostoriju i električne uređaje kada ti nisu potrebni!
- Istražujte teme iz područja zaštite životne sredine i organizujte s prijateljima predavanja za vaše male komšije. Neka vam u tome pomogne ova slikovnica!
- Pokušajte što više vremena provoditi u prirodi. Radujte se i smijte se!

ZA MALE DETEKTIVE - PRONADITE RAZLIKE

NACRTAJTE SVOJ
CIRKULARNI GRAD

